

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Sayı : 84832410.610-[2014-7/38020] - 218

21 Şubat 2014

Konu : Yazılı Soru Önergeleri

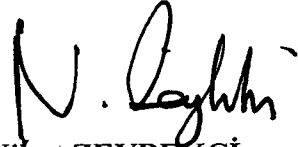
13037

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04/02/2014 tarihli ve KAN.KAR.BŞK.43452547-120.00-7/38020-276687 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları ekinde yer alan İstanbul Milletvekili Sayın M. Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 7/38020 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Nihat ZEYBEKCI
Bakan

EK :

1- Cevap yazısı (4 sayfa)

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

İstanbul Milletvekili Sayın M. Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 7/38020 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin sorular ve cevaplar.

Sorular :

- 1- Türkiye'nin İran'dan kuru fasulye ithal etmeye başladığı iddiası doğru mudur?
- 2- İran'dan ithal edilen kuru fasulyenin GDO'lu olduğu iddiaları doğru mudur?
- 3- 2004-2013 yılları arasındaki dönemde kuru fasulye ithal eden firmalar hangileridir ve ithalat miktarları ne kadardır?
- 4- 2004-2013 yılları arasındaki dönemde GDO'lu olduğu tespit edilen kuru fasulye miktarı ne kadardır?
- 5- GDO'lu olduğu tespit edilen kuru fasulyelerin ne kadarlık miktarı piyasadan toplatılmıştır?
- 6- 2014 yılında yerli üretim kuru fasulye piyasa satış fiyatının 9 TL. ile 12 TL. arasındaki fiyat aralığına yükselmesinin sebebi nedir?
- 7- Hükümetinizin kuru fasulye ithalatında uygulanan yüzde 20 verginin kaldırılması için çalışma başlattığı iddiası doğru mudur?
- 8- 2002 yılı sonu itibarıyla Türkiye'de kuru fasulye ekim alanlarının miktar olarak bölgelere göre dağılımı nedir?
- 9- 2013 yılı sonu itibarıyla Türkiye'de kuru fasulye ekim alanlarının miktar olarak bölgelere göre dağılımı nedir?
- 10-2003-2013 yılları arasındaki dönemde kuru fasulye ekimi yapan çiftçilerimize, köylülerimize yapılan kilogram başı destekleme ödemeleri nelerdir?
- 11-2003-2013 yılları arasındaki dönemde Türkiye'nin kuru fasulye üretim miktarları nedir?
- 12-2003-2013 yılları arasındaki dönemde Türkiye'nin kuru fasulye ihracat miktarları ve ihracat tutarları nedir?
- 13-2003-2013 yılları arasındaki dönemde Türkiye'nin kuru fasulye ithalat miktarları ve ithalat tutarları nedir?
- 14-İthalatın ülkelere göre dağılımı nedir?

Cevaplar:

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre 2013 yılında İran'dan kuru fasulye ithal edilmemiştir.

Kuru fasulye dış ticareti tanım itibarıyla 6 adet 6'lı GTİP başlığı altında toplanmıştır. Bunlar "071331-Vigla mango türü fasulye (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)", "071332-Küçük kırmızı fasulye (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)", "071333- Adi fasulye (beyaz fasulye dahil) (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)", "071334-Bambara Fasulyesi (Vigna subterranea or Voandzeia subterranea); kuru", "071335-Börülce (Vigna unguiculata); kuru" ve "071339-Diğer fasulyeler; kabuksuz (kuru)"den oluşmaktadır.

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Tablo 1: Türkiye'nin Miktar Bazında Kuru fasulye İhracatı (Ton)

GTIP Kodu	GTIP Adı	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Değişim (%) (2012-2013)
071331	Vigla mango türü fasulye (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	167,7	142,4	94,3	48,6	34,8	21,1	12,5	34,5	21,7	45,4	29,3	-35,5
071332	Küçük kırmızı fasulye (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	4,2	0,5	68,7	9,3	4,8	0,0	1,3	2,1	2,1	15,8	18,7	18,4
071333	Adi fasulye (beyaz fasulye dahil) (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	39.943,8	17.722,6	1.729,4	2.663,3	1.654,0	3.045,7	18.602,1	1.266,4	1.033,5	879,7	2.051,7	133,2
071334	Bambara Fasulyesi (Vigna subterranea or Voandzeia subterranea); kuru	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,9	-
071335	Börülce (Vigna unguiculata); kuru	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,8	21,0	78,6
071339	Diğer fasulyeler; kabuksuz (kuru)	2.079,0	945,5	710,9	813,9	574,7	433,1	410,4	317,3	285,4	438,9	406,6	-7,4
TOPLAM		42.194,8	18.811,0	2.603,3	3.535,2	2.268,3	3.499,9	19.026,2	1.620,4	1.342,6	1.391,6	2.538,2	82,4

Kaynak: TÜİK

TÜİK'ten alınan ve Tablo 1'de yer alan miktar bazında verilere göre, Türkiye 2003 yılında toplam 42,2 bin ton kuru fasulye ihraç ederken, 2012 yılında kuru fasulye ihracatı 1,4 bin ton seviyesinde gerçekleşmiştir. 2013 yılında ise miktar bazında ihracat bir önceki yıla göre %82,4 oranında artarak 2,5 bin ton düzeyine yükselmiştir.

Tablo 2: Türkiye'nin Değer Bazında Kuru fasulye İhracatı (Bin Dolar)

GTIP Kodu	GTIP Adı	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Değişim (%) (2012-2013)
071331	Vigla mango türü fasulye (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	127,4	121,6	129,3	58,3	51,6	35,3	21,9	52,7	31,4	86,5	61,6	-28,8
071332	Küçük kırmızı fasulye (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	4,4	0,3	56,4	8,8	5,8	0,0	2,0	3,1	3,3	40,9	75,1	83,7
071333	Adi fasulye (beyaz fasulye dahil) (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	22.510,1	10.966,4	2.018,7	3.019,2	2.240,4	4.551,6	17.173,2	1.878,0	1.501,8	1.558,4	4.259,4	173,3
071334	Bambara Fasulyesi (Vigna subterranea or Voandzeia subterranea); kuru	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	19,9	-
071335	Börülce (Vigna unguiculata); kuru	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,8	46,3	79,6
071339	Diğer fasulyeler; kabuksuz (kuru)	1.520,3	930,6	979,0	1.196,6	910,8	837,0	707,8	617,9	501,6	876,4	988,6	12,8
TOPLAM		24.162,3	12.018,9	3.183,4	4.282,8	3.208,7	5.423,9	17.904,9	2.551,8	2.038,1	2.588,0	5.450,9	110,6

Kaynak: TÜİK

Değer bazında kuru fasulye ihracatı incelendiğinde, 2003 yılında 24 milyon dolar seviyesinde ihracat yapılırken, 2012 yılında kuru fasulye ihracatı 2,6 milyon dolar düzeyine gerilemiştir. 2013 yılında ise kuru fasulye ihracatı bir önceki yıla göre %110 oranında artarak 5,5 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

TÜİK verilerine göre, 2003 yılında toplam 6,4 bin ton kuru fasulye ithal eden Türkiye, 2012 yılında 30 bin ton kuru fasulye ithal etmiştir. 2013 yılında Türkiye'nin kuru fasulye ithalatı 2012 yılına göre %15 oranında azalarak 25,8 bin ton seviyesine gerilemiştir.

Tablo 3: Türkiye'nin Miktar Bazında Kuru fasulye İthalatı (Ton)

GTIP Kodu	GTIP Adı	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Değişim (%) (2012-2013)
071331	Vigla mango türü fasulye (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	130,4	82,3	48,0	53,5	69,7	159,2	192,8	255,1	276,7	222,1	379,1	70,7
071332	Küçük kırmızı fasulye (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	0,0	42,7	46,1	38,2	44,8	44,0	68,5	70,3	68,0	13,0	9,7	-25,4
071333	Adi fasulye (beyaz fasulye dahil) (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	6.101,3	13.742,9	37.308,3	30.875,9	36.837,9	51.135,6	53.253,9	37.200,2	32.627,2	28.535,7	24.371,3	-14,6
071334	Bambara Fasulyesi (Vigna subterranea or Voandzeia subterranea); kuru	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0	-
071335	Börülce (Vigna unguiculata); kuru	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1.350,7	1.047,5	-22,4
071339	Diğer fasulyeler; kabuksuz (kuru)	134,2	4,6	284,8	0,0	15,5	123,3	134,2	192,3	141,5	137,0	36,8	-73,1
TOPLAM		6.365,9	13.872,4	37.687,2	30.967,6	36.967,9	51.462,0	53.649,5	37.718,1	33.113,4	30.258,5	25.848,4	-14,6

Kaynak: TÜİK

**T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI**

Öte yandan, Türkiye 2003 yılında 3,2 milyon dolar kuru fasulye ithalatı yaparken, 2012 yılında yapılan kuru fasulye ithalatı 35,5 milyon dolara yükselmiştir. 2013 yılında ise kuru fasulye ithalatı bir önceki yıla göre %1,1 oranında azalarak 35,1 milyon dolar düzeyine gerilemiştir.

Tablo 4: Türkiye'nin Değer Bazında Kuru fasulye İthalatı (Bin Dolar)

GTIP Kodu	GTIP Adı	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Değişim (%) (2012-2013)
071331	Vigla mango türü fasulye (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	149,4	64,4	47,8	58,6	102,1	453,7	752,6	494,5	305,5	270,2	453,8	67,9
071332	Küçük kırmızı fasulye (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	0,0	29,3	33,6	59,0	46,0	51,3	82,8	85,8	78,5	17,2	29,7	72,6
071333	Adi fasulye (beyaz fasulye dahil) (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	3.019,0	7.053,6	22.008,7	27.859,7	38.257,0	55.573,6	55.336,1	38.866,2	35.961,1	33.471,0	33.564,9	0,3
071334	Bambara Fasulyesi (Vigna subterranea or Voandzeia subterranea); kuru	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13,2	-
071335	Börülce (Vigna unguiculata); kuru	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1.476,4	990,8	-32,9
071339	Diğer fasulyeler; kabuksuz (kuru)	69,4	18,5	205,8	0,0	37,1	190,8	206,5	314,7	184,9	258,5	57,0	-77,9
TOPLAM		3.237,9	7.165,7	22.295,8	27.977,2	38.442,2	56.269,3	56.378,1	39.761,2	36.530,0	35.493,4	35.109,4	-1,1

Kaynak: TÜİK

TÜİK verilerine göre 2013 yılında Türkiye'nin kuru fasulye ithalatında en büyük paya %35,5 ile Kırgızistan sahiptir. Kırgızistan'ı %20 pay ile ABD, %12 payla Kanada takip etmektedir. Türkiye 2013 yılında Kırgızistan'dan 12,5 milyon dolarlık kuru fasulye ithal ederken, ABD'den 7,1 milyon dolarlık kuru fasulye ithal etmiştir.

Tablo 5: Türkiye'nin Değer Bazında Kuru fasulye İthalatı (Bin Dolar)

Bin Dolar	Ülke Adı	2012	2013	Pay (%)	Değişim (%)
1	Kırgızistan	12.819,7	12.480,5	35,5	-2,6
2	ABD	1.499,9	7.102,3	20,2	373,5
3	Kanada	1.034,4	4.241,2	12,1	310,0
4	Arjantin	8.879,5	3.619,5	10,3	-59,2
5	Çin	7.050,8	2.416,9	6,9	-65,7
6	Mısır	612,5	1.570,3	4,5	156,4
7	Etiyopya	1.195,4	1.237,9	3,5	3,6
8	Madagaskar	454,3	994,1	2,8	118,8
9	Özbekistan	444,6	364,1	1,0	-18,1
10	Meksika	0,0	226,6	0,6	-
11	Belize	272,2	179,2	0,5	-34,2
12	BAE	0,0	120,4	0,3	-
13	Peru	565,0	89,3	0,3	-84,2
14	İtalya	0,0	71,3	0,2	-
15	Hollanda	10,3	71,3	0,2	594,4
16	İspanya	142,9	64,5	0,2	-54,9
17	Brezilya	117,5	60,8	0,2	-48,3
18	Avustralya	0,0	28,4	0,1	-
19	Tayvan	91,7	25,5	0,1	-72,2
20	Tanzanya	0,1	24,2	0,1	21.901,8
21	Kenya	0,0	21,2	0,1	-
22	Moldova	0,0	18,7	0,1	-
23	Suudi Arabistan	0,0	13,2	0,0	-
24	İrak	0,0	3,7	0,0	-
25	Şili	5,1	0,6	0,0	-87,4
TOPLAM		35.493,4	35.109,4	100,0	-1,1

Kaynak: TÜİK

Kuru fasulyenin gerek dünya gerek iç piyasa fiyatlarının önemli ölçüde yükseliş gösterdiği hususları da dikkate alınarak, özellikle dar gelirli vatandaşlarımızın beslenmesinde önemli bir besin kaynağı olan kuru fasulye fiyatlarının makul düzeylerde gerçekleşmesinin sağlanması ve söz konusu ürüne erişimin kolaylaştırılması amacıyla 21/01/2014 tarihli ve 28889 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 13/01/2014 tarihli ve 2014/5809 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki İthalat Rejimi Kararına Ek Karar ile kuru fasulye ithalatında uygulanan gümrük vergisi %0'a indirilmiştir.

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca iklim, toprak, topoğrafya, arazi sınıfları ve kullanım şekilleri dikkate alınarak oluşturulan envanter değerlendirilerek, 2009 yılında yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile Türkiye’de ilk defa 30 adet tarım havzası belirlenmiştir. Belirlenen havzalarda prim desteği uygulanan yağlı tohumlar, hububat, baklagil gibi ürünlerde Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeline göre Fark Ödemesi Desteği uygulanmaktadır.

Yine Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca kuru fasulyenin de içinde olduğu baklagil ürünlerine önemli destek sağlanmaktadır. Bu kapsamda baklagiller 2008 yılında ilk kez prim desteği kapsamına alınmıştır. Adı geçen Bakanlıkça baklagil üretimine 2013 yılı ürününe;

- 10 krş./kg fark ödemesi desteği,
- 4,3 TL/da mazot desteği,
- 5,5 TL/da gübre desteği,
- 2,5 TL/da toprak analizi desteği,
- 10 TL/da Yurtiçi sertifikalı tohumluk kullanımı desteği,
- 0,5 TL/kg Yurtiçi sertifikalı tohumluk üretim desteği ve
- Organik tarım yapan üreticilere dekar başına 10 TL destek ödemesi yapılmaktadır.

Dünya kuru fasulye üretiminde büyük bir değişiklik olmamasına rağmen iklim şartları nedeniyle, ana ihracatçı Arjantin ve Kanada’nın üretimlerindeki düşüşler dünya piyasalarını etkilemiştir.

Diğer taraftan dünyada ticarete konu olan GDO’lu kuru fasulye üretimi bulunmamaktadır.

GDO’lu ürünlerle ilgili işlemler, 26 Eylül 2010 tarihinde yürürlüğe giren 5977 sayılı “Biyogüvenlik Kanunu”, Kanun kapsamında yine aynı tarihte yürürlüğe giren “Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelik” ve 5996 sayılı “Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu”na göre yürütülmekte olup Biyogüvenlik Kanununa göre ülkemizde genetiği değiştirilmiş bitki ve hayvanların üretimi yasaktır.

Biyogüvenlik Kurulu tarafından bugüne kadar gıda amaçlı olarak onay verilmiş bir gen olmadığından, gıda amaçlı GDO’lu ürün üretimi ve ithaline de izin verilmemektedir.